

VOORBERICHT.

In de bestuursvacature, ontstaan door het overlijden van den heer J. KEESSEN CZN. — wiens werkzaamheid voor den Proeftuin in 't vorig verslag is herdacht — werd voorzien door verkiezing van den heer P. D. KEESSEN, terwijl bij de periodieke aftreding van den heer D. BAARDSE DZN. — die zich wegens drukke bezigheden niet meer herkiesbaar stelde — gekozen werd de heer G. KOMEN GZN.

Aangezien de heer D. BAARDSE DZN. gedurende 9 jaren onafgebroken bcstuurslid is geweest en herhaaldelijk van zijne belangstelling in die inrichting deed blijken, brengen wij hem hierbij een woord van dank voor zijn steun en gewaardeerde medewerking.

Van het Personeel werd de heer W. VAN LEEUWEN, die verscheidene jaren op den Proeftuin werkzaam was, einde 1919 benoemd tot opzichter technisch ambtenaar bij het Instituut voor phytopathologie en vertrok daardoor 13 Febr. 1920 naar Wageningen.

Verschillende zeer bekende Dahlia-kweekers zonden wederom nieuwigheden, welke heel wat belangstelling ondervonden, terwijl de Vereeniging de Proeftuin hare bemiddeling verleende door collectieven aankoop.

De nieuwe rozen — zoowel in de Kas als buiten — uitplant op verzoek en door bemiddeling van de Vereeniging „Nos Jungunt Rosae” werden door eene Commissie, bestaande uit bekende rozenkweekers en trekkers, op verschillende tijdstippen gekeurd, hetgeen in 1920 herhaald zal worden.

300
JS 1919 P 302

I. Cultuur- en variëteitsproef met Amsterdamsche Anjers. (Voortzetting).

Reeds in de vorige jaargangen zijn verschillende opmerkingen — betreffende de cultuur vooral — gemaakt, die we dus niet zullen herhalen. Voor belangstellenden, en we vertrouwen, dat er velen zijn, is steeds de gelegenheid opengesteld mondeling inlichtingen te verkrijgen op den Proeftuin, terwijl ook desgewenscht, voor zoover ze beschikbaar zijn, oude verslagen, waarin de cultuur vrij uitvoerig is aangegeven, worden toegezonden.

De groei van de — het vorige jaar uitgeplante — Anjers heeft in 1919 geleden door de koude, als gevolg van de schaarschte en slechte hoedanigheid der brandstoffen, maar ook door vreterij van pissebedden, in Aalsmeer ook zeugen genoemd. Het was vooral de soort die zich oprolt, de z.g.n. „ronde zeugen”, die den bast om den stam in den grond atvreet, maar ook de bladeren aantast. Het beste middel daartegen is ze te vangen, waarvoor schijfjes aardappel het best geschikt bleken. Daaronder zoeken ze een schuilplaats en daaronder kan men ze, dan liefst 's morgens vroeg of 's avonds bij kunstlicht, in groote aantallen vangen. Ook kan men een papje van Bordeauxsche pap aan den stam smeren, wat de vreterij aan de stammen voorkomt. De var. *Britannia* en nog een paar var. hebben van de koude het meest geleden, omdat dit var. zijn, die in den winter warmer moeten staan. Andere var., vooral de meeste *Enchantress* var., kunnen in den winter een vrij lage temperatuur hebben, b.v. 40 à 50° Fahr. Wel bekomt men dan weinig bloemen, maar voor een gezonde ontwikkeling van de planten is een betrekkelijk lage temperatuur in den winter beter dan een hooge. Bij een temp. van b.v. 60° Fahr. is de groei in den winter te ijl en krijgt men een spichtig en slap gewas. Er is in den winter te weinig licht. Als de dagen langer worden en we dus meer licht krijgen, kan ook de temperatuur hooger zijn. Er moet dus evenwicht zijn tusschen licht en warmte, maar ook tusschen grond- en luchttemperatuur. Vandaar dat het gewenscht is, op vochtige gronden flink verhoogde bedden te maken of nog beter op lage tafels uit te planten, wat echter de teelt heel wat kostbaarder maakt.

In 1919 zijn door ons bijna alle jonge planten, die in de kas zijn uitgeplant, zelf aangekweekt, waardoor we dus heel wat uitgaven aan jonge planten, die wij andere jaren hadden, zijn bespaard.

Voor al is de var. *May Day*, die tot nog toe bij ons de beste resultaten opleverde, in groot aantal gestekt. Het is bovendien een var., die veel stek oplevert, dat ook gemakkelijk wortelt.

Heeft men in den zomer de ruimte in de kas beschikbaar, dan kan men de meeste variëteiten, behalve de *Enchantress* verscheidenheden daarin uitplanten en behoeft men dus deze niet te verpotten, althans niet in een grooten pot. De *Enchantress* var. teelt men het best gedurende den zomer, in den kouden bak, na goede aanworteling zonder glas, om ze dan half Augustus uit te planten.

Om drukkosten te sparen wordt slechts een globaal overzicht gegeven en worden in dit verslag de afzonderlijke Staten niet vermeld.

Zes bedden zijn voor September beplant, drie bedden zijn later nog voor Nieuwjaar met kleinere plantjes volgepoot, ter wijl nog drie bedden aan 't eind van 't jaar zijn ontruimd. Bij onderstaande opbrengsten komen dus zes bedden, die 't vorig jaar, dus in 1918, zijn beplant, waarvan 3 reeds vroeg in 't najaar zijn opgeruimd, 3 andere tegen 't einde van 't jaar. Van de 6 bedden, die nieuw zijn beplant, is bij 4 een voorcultuur van Violieren toegepast; de 2 andere werden of voor jonge Anjers of voor andere planten gebezigd.

De geheele opbrengst aan Anjers heeft over 1919 bedragen f 1766,66⁵. Hierbij is de opbrengst van 't bed Anjers May Day, groot $\pm 20 M^2$, dat vanaf 1 Sept.—3 Dec. 1919 bijna f 200.— heeft opgeleverd.

Wanneer men bedenkt, dat deze Anjerkast, die ± 20 bij $20 M.$, $400 M^2$ groot is, ook nog voor heel wat andere planten is gebezigd, o.a. voor Leeuwenbekjes, Pentstemons, Dahlia's en ook Violieren, terwijl telkenjare verschillende Anjervariëteiten worden beproefd, waarbij verscheidene minder geschikt blijken, dan mag geconcludeerd worden, dat de Am. Anjerkwekerij wel aanbeveling verdient, óók, omdat de verwarmingskosten betrekkelijk laag zijn. Men moet dan echter bij voorkeur de voor onze gronden geschikt gebleken variëteiten bezigen.

Als zoodanig zouden we kunnen aanbevelen:

1. May Day; 2. Enchantress; 3. Pink Enchantress; 4. White Ench; 5. Lawson Enchantress; 6. Salmon Enchantress; 7. Mary Allwood en op hogere en zwaardere gronden ook 8. White Wonder en Britannia (rood).

Op den Proeftuin was May Day steeds de beste.

Proef Violieren.

(*Matthiola annua* „Excelsior“.)

In 't begin van 't jaar zijn de zaden van de groep, die de meeste gevuldbloemige exemplaren had opgeleverd van elke plant, afzonderlijk uitgezaaid in 't begin van Januari. Van 21 planten zijn toen van elk 100 plantjes uitgezet. Er zijn toen echter, evenals bij de niet tot deze proef behorende Violieren, verscheidene plantjes gestorven tengevolge van een zwam, waarschijnlijk „*Pythium de Baryanum*“, waardoor de plantjes omvallen. Stagnatie in den groei door koude in 't voorjaar heeft zeer zeker dit omvallen in de hand gewerkt. In nevenstaanden tabel is het resultaat van den proef verkort weergegeven. De bloemen zijn vanaf 22 Mei tot 3 Juni gesneden en verkocht.

No.	GEVULDE BLOEMEN.	ENKELE BLOEMEN.	GESTORVEN PLANTEN.	% GEVULDE BLOEMEN.	
I	42	26	32	± 62 %.	
II	33	36	31		
III	40	27	33		
IV	32	45	23		
V	46	33	21		
VI	27	32	41		
VII	36	40	24		
VIII	22	38	40		
IX	30	28	42		
X	24	42	36		
XI	34	35	31		
XII	42	28	30	± 61 %.	
XIII	35	22	43		
XIV	40	32	28		
XV	38	38	24		
XVI	51	27	22		ruim 65 %.
XVII	27	45	28		
XVIII	41	29	30		
XIX	35	28	37		
XX	28	21	51		
XXI	32	38	30		

Met 't oog ook op de plaats waar ze stonden, zijn de enkelbloemige planten van groep I en XVI voor zaadwinning bestemd, om daar weer het volgend jaar proeven mede te nemen.

De geldelijke opbrengst van alle Violieren te zamen, in de kas uitgeplant op 4 bedden van ± 20 M² ieder, heeft f 250 bedragen, buiten het zaad dat gewonnen is, waarvan 10 lood à f 7.50 per lood is afgeleverd.

Nog is ter vergelijking een bed bemest met kunstmest, waarvan per Rijnl. roede 1 K.G. chili, 1 K.G. super en ½ K.G. patent-kali is verstrekt; een ander bed is met ruigen mest behandeld, waarvan de stand iets beter was.

Rozen.

Van de uitgeplante nieuwe rozen worden elders de resultaten vermeld.

Van de verschillende rozen op 4 bedden van 20 M² uitgeplant, die gesneden mochten worden, is de opbrengst vrij goed geweest. In 't geheel hebben deze rozen, waarbij niet is gestookt, f 575.22⁵ opgebracht. Wanneer deze ruimte geheel bezet ware geweest met Hadley, dan ware de opbrengst zeker f 1000 geweest. Nu echter verschillende rozen ook op verschillende onderstammen daar bij waren, is de opbrengst geringer geweest. Ook

zijn van *Ophelia* en *Hadley* van elk 100 planten bij geplaatst, die niet hun volle opbrengst hebben kunnen geven.

In ieder geval hebben deze proeven wel geleerd, dat de *canina*-onderstam voor kasrozen het meest aanbeveling verdient op onzen grond.

Eenige op *rugosa*-onderstammen, zooals van Jhr. J. L. Mock en Generaal superior Arnold Jansen groeiden niet zoo sterk en hadden over 't geheel een veel geler kleur van de bladeren. Opmerkelijk, hoewel zeer verklaarbaar, was 't, dat de var. *Mad. Abel Chatenay* sterker op *Rosaindica*-onderstam groeide dan op *Rosa canina*. Een gebrek van *Rosa Indica* is echter, dat deze niet winterhard is en ook nog in niet gestookte rozenkassen of in kassen die in den rusttijd niet vorstvrij worden gehouden, van de vorst te lijden heeft. Ook is bij deze proeven gebleken, dat op onze gronden en voor onzen handel de var. *Hadley* (rood), *Ophelia* (rose), *Sunburst* (geel en wit), *Prince de Bulgarie* (rose) en *Souvenir de President Carnot* (lichtroze) de beste zijn.

Wel geven Jansen en Edward Mawley voor 1ste sneden een goede opbrengst, maar later vermindert de kwaliteit, ook, omdat ze veel van zwamziekten te lijden hebben. Ook Jhr. Mock is een lastige roos, die bovendien spoedig brandvlekken op de bladeren heeft. *Richmond* wordt in den zomer te fijn.

Nog willen we de lezers van dit verslag er op wijzen, dat een bespuiting met een 5 % oplossing van geëmulgeerde carbolineum in den rusttijd een uitstekend middel is ter voorkoming van vele beschadigingen en ziekten en dat het sproeien en het uitbreken van zwakke bloemknopjes een middel is om in den zomer de planten krachtig te maken. Bovendien zijn het luchten, benevens het stoken, óók om sterke temperatuurswisselingen te voorkomen, de beste middelen tegen het zwart gebleken. Voor laat in 't najaar bloeiende rozen is de oude verscheidenheid *Kaiserin Augusta Victoria* zeker nog wel aan te bevelen.

Ten slotte willen wij er nog op wijzen, dat bij de laatstgenoemde var., maar ook bij de andere, o.a. *Hadley* en *Ophelia* het betrekkelijk lang snoeien gunstiger resultaten opleverde, dan het zeer kort snoeien, althans bij reeds langer vaststaande struiken.

Cultuur- en variëteitsproef met *Lathyrus odoratus*.

Ofschoon deze proef op dezelfde wijze als het vorig jaar is ingericht en er ook moeielijkheden te over waren om zaden, laat staan nieuwigheden te bekomen, zoo heeft deze proef voor de vele bezoekers en kweekers toch wel waarde om te laten zien, hoe leegstaande kassen practisch kunnen worden benut. De op de manier van een raam gemaakte rekken van voliëregaas worden reeds eenige jaren door ons gebruikt en zijn nog steeds goed bruikbaar. Ze zijn gemakkelijk en spoedig aan te brengen en te verwijderen, terwijl ook het geheel veel netter is en de bloemen gemakkelijk te snijden. Dit jaar zijn de horren nog wat

schuiner gehangen, zoodat de stengels van de *Lathyrus* er van zelf tegen aanvallen. Bovendien kunnen door den schuinen stand de stengels nog iets langer worden, eer dat de toppen het glas raken.

De *Lathyruszaden* werden 15 Januari gezaaid, 15 Februari opgepot en 11 Maart getopt en 15 Maart in de kas gezet. Hoewel op de plaats waar ze geplant zijn, wat versche grond is aangebracht, was de groei toch niet zoo krachtig als van het vorig jaar. Het is zeer aan te bevelen, — trouwens niet alleen bij *Lathyrus* — niet op de zelfde plaats met dezelfde planten 2 of meer malen achtereen te komen. De volgende var. werden geplant op 15 c.M. afstand, 2 plantjes bij elkaar.

- a.* Flora Norton. *b.* Scarlet Emperor.
c. Edward Cowdy. *d.* King Manoël.
e. Florence Morse Spencer. *f.* Rosabella.
g. Margerét Madision. *h.* Thomas Stephenson.

Deze var. die op drie rijen in een kas van 24 M. lang waren uitgeplant, hebben totaal f 81.30 opgebracht. Half Juli zijn de planten verwijderd.

De var. die door de kweekers vooral werd genoteerd en die dan ook ten eerste kan worden aanbevolen is de onder *c.* genoemde Edward Cowdy. Buiten zijn nog uitgeplant de var. Goliath en Dazzler. De eerste geeft, vooral in de kas, zeer forsche lange bloemstelen, maar wij achten voor deze var. onze kas te laag, dus ongeschikt voor deze proef; de laatste is bij vroegere proefnemingen voor buiten een zeer aanbevelenswaardige var. gebleken, omdat zij niet spoedig smet.

Cultuurproef met *Hippeastrum hybridum*.

(*Amaryllis hybrida*.)

De verwachting, die we in een vorig jaarverslag uitspraken, dat we het volgend jaar niet veel bloeibare bollen zouden hebben, heeft zich bewaarheid. Gebrek aan brandstof, maar vooral gebrek aan broeimest, was de oorzaak, dat we de bollen niet de behandeling konden geven, die ze noodig hebben. Toch bleek ook dit voorjaar weer, dat dit gewas een plaats verdient in onze culturen omdat ze op de veiling gaarne voor een goeden prijs als snij, bloem worden gekocht. In 't geheel zijn ± 270 kelken gesneden — die f 53,84 hebben opgebracht, een gemiddelde prijs van f 0.20, per kelk dus. Wanneer we aannemen — wat ongeveer uitkomt, omdat we in 't voorjaar 1919 ± 90 bloeiende planten hebben gehad — dat per plant 3 kelken worden voortgebracht, dan blijkt daaruit, dat in een tijd van ruim 2 maanden van 15 Jan. tot 1 April per plant f 0.60 is besomd. De bollen blijven dan behouden en deze bloeien dan bij goede behandeling het volgend jaar weer. Bij de 90 planten die gebloeid hebben waren althans 60 exemplaren die 't vorig jaar ook bloeiden. Hoe lang ze dit volhouden, zal het volgend jaar worden nagegaan.

Gelukkig hebben we dit voorjaar weer paardenmest kunnen krijgen, al was het den geen echte broeimest, maar turfstrooisel, paardenmest, die echter als bemesting zeer goed is.

Ook bleek ons, dat bij een bezoek aan een bekende Amaryllis-kweeker, dat een bemesting met zwavelzure ammoniak goede diensten kan bewijzen en beter moet geacht worden dan Chilisalpeter. Deze laatste meststof gaf een te ijl gewas.

Cultuurproef met *Ficus elastica*. (Voortzetting.)

Ofschoon de toestand in de tuinbouw het zeer wenschelijk maakt, dat wij de planten, die wij in Nederland zelf gebruiken ook zelf kweeken, en niet zooals met bovengenoemde plantensoort gebeurt, uit België betrekken, vindt de cultuur van deze bruine zuster nog weinig navolging. Toch is weer overtuigend gebleken, dat deze cultuur zeer loonend kan zijn.

We verwijzen in dit opzicht en ook omtrent de cultuur naar wat in 't vorig jaarverslag is gezegd. Jammer, dat we voor dit jaar voor de Ficussen geen paardenmest hebben kunnen bekomen, zoodat, ook door het koude weer in den zomer en in den nazomer de jonge scheuten op de moerplanten zich niet zoo krachtig hebben ontwikkeld, zoodat we vreezen, dat de stekken het a.s. voorjaar niet zoo goed zullen zijn als dit voorjaar het geval was. Door gebrek aan brandstof zijn de stekken in 't voorjaar later dan gewoonlijk gestekt. Gebeurt dit meest in Febr., in 1919 begonnen we daarmee eerst in half Maart; daardoor komen de planten ook later om te verkoopen. Ondanks dezen ongunstigen factor, zijn de prijzen zooals uit onderstaand staatje blijkt, zeer goed geweest. Ofschoon ook wel heel wat Ficussen uit de hand zijn verkocht, worden deze prijzen niet genoemd, omdat deze geen betrouwbare maatstaf leveren.

Op de veilingen werden verkocht:

DATUM.	AANTAL POTPLANTEN.	PRIJS PER STUK.	TOTAAL.
17/6	25	f 0.70	f 17.50
	10	f 0.55	f 5.50
	5	f 0.85	f 4.25
24/6	20	f 0.80	f 16.—
	10	f 0.75	f 7.50
31/6	10	f 0.55	f 5.50
	25	f 0.60	f 15.—
	10	f 0.50	f 5.—
7/7	15	f 0.60	f 9.—
	10	f 0.45	f 4.50
	10	f 0.47 ⁵	f 4.75
21/7	15	f 0.47 ⁵	f 7.12 ⁵
Over te brengen	165	f 7.30	f 101.62 ⁵

DATUM.	AANTAL POTPLANTEN.	PRIJS PER STUK.	TOTAAL.
Transport	165	f 7.30	f 101.62 ⁵
21/7	15	f 0.40	f 6.—
4/8	15	f 0.41	f 6.15
	10	f 0.50	f 5.—
12/8	10	f 0.45	f 4.50
TOTAAL	215	f 0.57 ⁵	f 123.27 ⁵

Cultuurproef met Anthurium Scherzerianum.

Deze Aroïdæ is uitgeplant in de kas en beslaat een oppervlakte van $\pm 4 M^2$.

Ze zijn uitgeplant in turfstrooisel en worden van tijd tot tijd voorzien van een weinig vloeïmest. Deze plant heeft voor haar groei een zeer luchtigen grond noodig. Gewoonlijk wordt ze in sphagnum gekweekt, terwijl de potten dan in run worden ingegraven. Deze plant moet vochtig en beschaduwd gehouden worden en op een warmen voet staan. Ofschoon door de bekende oorzaken de groei niet krachtig was, is toch de geldelijke opbrengst bevredigend geweest.

De bloeiwijzen zijn dan ook buitengewoon geschikt voor snijbloemen. Het is ons zelfs gelukt een bloem afgesneden 7 weken goed te houden. Ze worden gewoonlijk in dure en kostbare bloemstukken verwerkt. Dat ze ook op de veiling gewaardeerd worden kan uit onderstaand staatje blijken.

Geveild werden:

DATUM.	AANTAL BLOEMEN.	PRIJS PER STUK.	TOTAAL.
2 April	7	11	f 0.77
23 "	10	12	f 1.20
30 "	6	11	f 0.66
9 Mei	5	10	f 0.50
12 "	9	14	f 1.26
19 "	9	10	f 1.90
26 "	27	9	f 2.43
2 Juni	45	11	f 5.05
14 "	45	11	f 5.05
23 "	35	8	f 2.80
5 Juli	17	10	f 1.70
23 "	8	9 ⁵	f 0.76 ⁵
30 "	17	10	f 1.70
TOTAAL	250 bloemen	gemidd. f 0.10	f 25.78 ⁵

Variëteitsproef met Seringen.

Deze proef geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Van de minder bekende of nieuwere variëteiten zijn door ons geoculeerd een partij van President Massart, President Loubet en Réaumur, var., die gebleken zijn voor de kweekerij goede eigenschappen te bezitten.

Voorts zijn een 75 struiken van Mad. Florence Stepman — een var. die zeer sterk groeit — geoculeerd met de var. Gloire de Lorraine.

Deze laatste var. groeit te zwak, maar heeft overigens zeer goede eigenschappen voor het forceeren en den handel. Het doel hiermede is, door den krachtigen tusschenstam van Mad. Florence Stepman den groei van Gloire de Lorraine te bevorderen. Ofschoon met het oculeeren vrij lang is gewacht, omdat daardoor het gevaar van het z.g.n. „verdrinken” van de oogen vermindert, zijn er weinig oogen uitgelopen. Dit is mogelijk ook veroorzaakt door den vroeg ingevallen vorst in October. We zullen nu het volgend voorjaar deze struiken verpoten, om ze daarna weer in Augustus opnieuw met oogen van Gloire de Lorraine te oculeeren.

Voor de trekkerij zijn enkel gewone var. als Marie Legraye en Charles X gebruikt. De andere var. zijn lang gesnoeid, omdat we onze kas ongeschikt achten om goede resultaten te kunnen verkrijgen. Bovendien noodzaakte het gebrek aan brandstoffen om deze proeven uit te stellen tot het volgend jaar, wanneer we hopen over een betere trekkas en meer brandstoffen te kunnen beschikken.

De opbrengst van de sering, die laat in 't voorjaar, dus met zeer weinig brandstoffen in bloei zijn gekomen, heeft f 352.80⁶ bedragen.

Variëteitsproeven met Dahlia's.

Evenals 't vorig jaar zijn in 't voorjaar groote hoeveelheden jonge stekplanten van Dekoratieve en Pompon-Dahlia's aan de leden geleverd. De proeftuin, mogen we gerust constateeren, heeft op dit gebied een groot vertrouwen bij de leden. Zeer vele leden hebben het proefveld bezocht om te zien, welke variëteiten voor onzen grond aanbeveling verdienen. Meermalen blijkt het dat variëteiten, die elders uitstekende eigenschappen bezitten, hier te zwaar van bloem of te slap van steel zijn, hier minder bloeirijk zijn, terwijl omgekeerd var., die elders matig voldoen door te zwakken groei, hier zich prachtig ontwikkelen.

Ofschoon ons proefveld laat ter beschikking kwam, doordat de vruchtboomen te laat van het terrein werden verwijderd, zijn de planten tot hun vollen wasdom gekomen en bij een bezoek van de heeren Vianen, Kroon en Hornsveld, betuigden deze dan

ook hun instemming over de verzorging van hun planten. Ook op de, op den avond van den dag, waarop deze heeren den tuin bezochten, gehouden tentoonstelling van Dahlia-bloemen, trokken de inzendingen van den Proeftuin zeer de aandacht.

Op de hierop volgende lijst zijn de namen van de kweekers, met de door hen gezonden var. aangegeven.

KWEEKERS	NAMEN DAHLIA'S	GROEP	KLEUR	OPMERKINGEN
A. Carlee Gebr. den Older	No. 1 Amarantha	Dekoratieve "	paars rood	grootte bloem; te zwaar. mooie vorm en houding; blijft afgesneden niet lang goed.
C. Kroon	Remembrance	"	lila	stevig; aanbevelens waardig.
"	Ambrosa	Pioen	oranje	bloeit rijk; goed.
"	Theeroos	Dekoratieve	wit	vrij goed.
"	Louise	"	rose	mooi, hangend.
"	White Queen	"	wit	zeer mooi, te zwaar.
"	Salmonea	"	zalmkleur	zeer mooi, aanbevelens- waardig, geeft soms half gevulde bloemen.
"	Titan	Pompon	rood	meer veel gekweekt, echter niet onder dezen naam.
Fa. Sax	Baltimore	No. 199		gedeelteijk ziek, er is daarom geen conclusie getrokken.
"	Flambean	No. 200		
"	Incomparable	No. 201		
"	Canada	No. 202		
"	Mephisto	No. 204	rood	mooi, stevig, dekora- tieve.
"	Dordrecht	No. 205	rood	
"	Yellow pearl	No. 206	geel	goed, stevig, dekoratieve

KWEEKERS	NAMEN DAHLIA'S	GROEP	KLEUR	OPMERKINGEN
Fa. Sax	Topaas Thomas Moore Boston	No. 207 No. 208 Dekoratieve	geel oranje oranje	goed, stevig, decoratieve vorig jaar beproefd, rijke bloetier, aanbevelens- waardig.
G. Wouters	Clematis	Enkelbloemig	lila	zeer bijzonder voor bloemwerk, zeer mooi. idem.
"	Ada Finch Renslaer	" Dekoratieve.	wit bruin-rood	zeer mooi van kleur en vorm, te zwaar.
"	Mevr. Drost	"	?	goed, bijzondere kleur.
"	La Reine	"	?	" "
"	Ivory	"	wit	" "
"	Buff Queen	"	buff	" "
C. Vianen	Oranje Chateyay	Pioen	oranje	zeer goed, aanbevelens- waardig.
"	Salutatie	Dekoratieve	bruin	zeer goed, aanbevelens- waardig.
"	Beatrice	"	bijna wit, zacht rose	zeer goed, aanbevelens- waardig.
H. Hornsveld	Paul Crampel	"	rood	zeer goed, aanbevelens- waardig.
Ludwig en Co.	Frans Ludwig	"	lila	rijk bloeiend, een wei- nig slap.
"	Hortulanus van Laren	"	?	vrij goed.

Naast deze variëteiten waren nog veel verschillende andere verscheidenheden uitgeplant.

Uit achterstaande lijst van bestellingen kan blijken, welke var. vooral gewild waren.

NAMEN DAHLIA'S	GROEP	AANTAL KNOLLEN	OPMERKINGEN
Vuurbaak	Dekoratieve	50	Voldeed in 1919 niet bijzonder, gaf te weinig bloemen.
Paul Crampel	"	105	blijft elders zeer laag.
Salutatie	"	23	verbetering var. A. C. Ide.
Salmonca	"	40	alleen stekken in 1920, te duur.
Beatrice	"	12	wordt hoog.
Remembrance	"	12	blijft op water lang goed.
Boston	"	8	veel te duur.
Dream	"	15	moote var., beter dan King of the autumn.
Oranje Chatenay	Pioen	10	was wat duur.
Vrijbuitter	Rosette	40	rood, geschikt voor de kas, geeft buiten ook veel bloemen.
Titan	Pompon	52	door P. SPAARGAREN veel gekweekt. rood, met onderkant oud goudkleur.
Effect	"	26	rood, stevig.
The fashion	"	27	koperkleurig, zeer mooi.
Stolze von Berlin	"	25	nieuw, mooi lila rose, vrij groot, te zwaar.
Totaal		455	

Bovendien werden aan één lid 40 diverse dekeratieve en 65 Pompon Dahlia's geleverd, benevens kleine partijjes van Pompon- en Mignon (enkelbloemige, laagblijvende) Dahlia's.

Eindelijk zijn nog een duizend potknolletjes voor een ongeveer loonenden prijs afgeleverd. Het kan wellicht nog van dienst zijn voor onze leden er op te wijzen, dat we bij het aanschaffen van nieuwigheden als bemiddelaar optreden; dus geen winst beoogd wordt. Alleen is het de bedoeling de talrijke kleine kweekers in onze omgeving, die geen geld en gelegenheid hebben om nieuwigheden te probeeren, in staat te stellen ook door gemeenschap-

pelijken inkoop zoo billijk mogelijk van de meest gewenschte variëteiten te voorzien. Tenslotte wenschen we nog in 't kort een paar wenken voor de kweekers ten beste te geven.

1e. Voor den buitenlandschen en binnenlandschen handel zijn de land- en potknollen (potknoelletjes vooral voor 't buitenland) in 't najaar nog van waarde.

Laat ze dus niet bevrozen, maar tracht ze desnoods collectief te verkoopen.

2e. Voor den kweek vroeg in de kas zijn knollen zeer goed te gebruiken.

3e. Stek zoo vroeg mogelijk; de krachtigste planten geven de hoogste opbrengst.

4e. Top de groote planten. De eerste bloem komt dan iets later, maar de planten groeien dan beter door en geven later veel meer bloemen.

5e. Geeft aan uw planten ook wat kali en phosphorzuurmest, b.v. in den vorm van patent-kali (of kalizout) en superfosfaat.

6e. Bezoek vooral in den bloeitijd het Dahlia-proefveld of den Proeftuin, want er zullen in 1920 weer veel nieuwe variëteiten te zien zijn.

Cultuurproef met *Freesia refracta alba*.

Deze proef is genomen, om te trachten deze cultuur in Aalsmeer ingang te doen vinden, omdat de bloemen gaarne door de bloemenwinkeliers worden gekocht en ze daardoor met een goeden prijs worden betaald.

We hebben ons gewend tot een bekend Freesiakweeker, die ons het volgende berichtte:

„De cultuur der *Freesia*'s is niet moeilijk; echter wel wisselvallig, omdat men niet kan bepalen om welke reden ze soms „ontijdig in bloei komen, waardoor de stelen te kort blijven en „de cultuur dan vrijwel waardeloos is.

„Gewoonlijk zaai ik drie keeren, n.l. begin April, half April „en begin Mei. De 1e zaai geeft het beste gewas. Het gebeurt „echter, dat deze te vroeg in bloei komen, b.v. reeds in September en dan blijven de stelen te kort. Ze moeten niet voor „de 2e helft van October beginnen te bloeien. Het zaad wordt „bij een temperatuur van $\pm 60^{\circ}$ F. gezaaid en komt na ± 4 weken „regelmatig op. Men kan de jonge plantjes direct in potten zetten, „4, 5 of 6 in een pot, al naar de grootte van den pot (10, 11 „of 12 c.M. binnenwerks).

„Ook kan men de jonge plantjes eerst verspenen en later op „potten, wat eigenlijk de voorkeur verdient, doch bij een cultuur „in 't groot, zooals ik die heb, geeft dit zeer veel werk. Voor „grondmengsel neemt men goede, voedzame bakaarde en maakt „die middelmatig zwaar. Voedingsstoffen kan men zeer goed in „den vorm van kunstmest geven. Phosforzuur en kali werk ik door „den grond; later begiet ik de plantjes met een oplossing Chili.

„Dit laatste bevordert zeer den groei. Hoe sterker de bladontwikkeling is, des te loonender wordt de cultuur. Nog heeft het veel invloed op den groei, of men gedurende den zomer de potten in bakaarde of in zwaarderen grond heeft ingegraven.

„Lichte doorlatende grond heeft verre de voorkeur. Na het oppotten worden de plantjes onder glas geplaatst en zoodra ze groeien gelucht.

„Bij gunstig weer en warmte geeft men geleidelijk meer lucht en wanneer het weer het toelaat, worden de ramen geheel verwijderd, zoodra de plantjes sterk genoeg zijn en flink zijn afgehard.

„In September, of als het weer ongunstig wordt, plaatst men het glas er boven, doch zóó, dat ze onder en boven op lucht staan. Doet men dit niet, dan worden de planten spoedig te ijl en te slap. Voordat de knoppen zich vertoonen, mag men ze niet forceeren. Zijn deze zichtbaar, dan moet men ze toch geen hoogere warmte dan 45 à 50° F. geven, omdat anders de bloemstelen slap worden of het bloemhoofdje zich kantelt. Ook werkt een hoogere temperatuur het optreden van groene luis sterk in de hand.” — Tot zoover deze inlichtingen, waarvoor we zeer dankbaar zijn. Van andere zijde werd ons er nog op gewezen, dat het gewenscht is, altijd het glas er overheen te houden, omdat daardoor het optreden van het z.g.n. „vuur” wordt tegengegaan. Dit vuur openbaart zich door het verdorren van bladtoppen en ook wel aan de bladranden langs de zijden van het blad.

De opbrengst aan bloemen is in 1919 niet groot geweest, in 't geheel is daarvan slechts f 12,89 ontvangen, echter is het bedrag aan bloemen na Nieuwjaar grooter geweest; ook, omdat de bloemstelen toen heel wat langer waren en daardoor de prijzen ook veel beter.

De bloemen worden gaarne gekocht en zijn mooier van kleur dan de Fransche Freesia's, hoewel de laatste forscher zijn. Wanneer de Fransche Freesia's vrij kunnen worden ingevoerd, zal de concurrentie voor ons moeilijk zijn. Anders is zeker de cultuur van Freesia's aan te bevelen, al meenen we, dat voor onze gronden en ons bedrijf de cultuur anders zal kunnen worden ingericht, b.v. op bedden. Voor de cultuur in 't klein is zeker de boven beschrevene nog het beste. De proef zal dan ook nog eens worden herhaald.

Variëteitsproeven met *Chrysanthemum indicum*.

Van de vele variëteiten, die dit jaar beproefd zijn, zijn de meeste niet tot hun recht gekomen, door de ongeschikte plaats, waar ze onder glas gebracht moeten worden. Ook trekken kleine partijen voor proef niet genoeg de aandacht. Het volgend jaar zal getracht worden deze fouten voor enkele variëteiten te vermijden, door daarvoor grootere partijen te kweken. Als zoodanig komen in aanmerking:

Grootbloemige variëteiten.

NAAM	KLEUR	OPMERKINGEN
Deutschland	eerst wit, later rose	2e eindknop
Ethel Thorp	rose	" "
Capt. Etievant	donkerrood	
Loisseau Rousseau	lila	kan wellicht Jubilee vervangen.
Parthenius	wit	zeer goed, bloeit Oct.
Prof. Billaudel	rose	2e eindknop

Kleinbloemige.

NAAM	KLEUR	OPMERKINGEN
Crimson queen	enkel rood	mooi
Delaware	crème, laat	pyrethriflora
Ertie Wild	enkel rose lila	
Godfrey's Perfection	crème, later wit	laat, vroeg stekken
Orion	dubbel, geel	vroeg, bloeit buiten
Verona	" , oranje	pompon " "

